

MALAWI
**POSAR FI A LA
MALNUTRICIÓ**

COLÒMBIA
**DEFENSORES DEL
MEDI AMBIENT
EN PERILL**

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA
**CICLONS, TIFONS
I HURACANS**

L'ALTRA BOTIGA
**PRODUCTES
REUTILITZABLES**

REVISTA

NÚM. 46 • SETEMBRE 2019

OXFAM
Intermón

© Aurélie Marie d'Unenille / Oxfam

PÀGINA 14

POSAR FI A LA MALNUTRICIÓ A MALAWI

Aquest país africà te 18 milions d'habitants (80% en àrees rurals). Malgrat que la seva economia és eminentment agrària, l'absència d'infraestructures d'aigua fa que l'agricultura depengui completament de la pluja, i per això els aliments queden supeditats a la climatologia. La malnutrició és un dels problemes principals, especialment dels nens i nenes més petits. L'escassetat d'aliments i el poc accés a l'aigua potable són en part culpables que la taxa de mortalitat en néixer sigui del 7,28%, i l'esperança de vida, de 54 anys. Un altre motiu és la manca d'informació relacionada amb la nutrició.

© Pablo Tosco / Anguler

PÀGINA 8

DEFENSORES DEL MEDI AMBIENT EN PERILL

Colòmbia: gairebé tres anys després de la signatura de l'acord de pau que va posar fi a més de mig segle de conflicte, models econòmics legals i il·legals basats en l'extracció de recursos naturals amenacen la supervivència de comunitats rurals, indígenes i afrodescendents. Les dones que les defensen també estan en perill. Treballem per aconseguir-ne la protecció efectiva. Aquí trobaràs el seu testimoniatge.

© Micas Mondlane / Oxfam Novib

PÀGINA 22

CICLONS I CANVI CLIMÀTIC

Estem responnent després del pas del cicló Idai pel sud-est de l'Àfrica, que va arrasar diverses zones de Malawi, Moçambic i Zimbàbue. T'expliquem quina relació tenen aquests fenòmens amb el canvi climàtic i com treballem per mitigar els efectes que el canvi del clima implica en la vida de les persones.

TOCAR DE PEUS A TERRA

José María Vera
Director general
d'Oxfam Intermón
@Chema_Vera

PÀGINA 3
EDITORIAL

PÀGINA 4
NOTÍCIES OXFAM

PÀGINA 6
NOTÍCIES MÓN

PÀGINA 8
DONES QUE DEFENSEN,
DONES ATACADES

PÀGINA 12
QUINA ÉS LA REALITAT
DE L'AJUT?

PÀGINA 14
POSAR FI A LA MALNUTRICIÓ
A MALAWI

PÀGINA 20
QUÈ ÉS MILLOR? DONAR
DINERS O DONAR EN ESPÈCIE?

PÀGINA 22
CICLONS, HURACANS I TIFONS:
CONSEQUÈNCIES DEL CANVI
CLIMÀTIC

PÀGINA 24
LA CANONADA MÉS LLARGA
DE LA HISTÒRIA D'OXFAM PER
SUBMINISTRAR AIGUA

PÀGINA 25
ENTITATS: EMPRESES QUE
CANVIEN VIDES

PÀGINA 26
PERSONES OI: "VEURE TANTA
POBRESA AL MÓN EM VA
ENCONGRIR EL COR"

PÀGINA 27
L'ALTRA BOTIGA

■ No sempre una naturalesa generosa és garantia de benestar. Malawi té el tercer llac més gran d'Àfrica, un 20% del seu territori està cobert d'aigua; tot i així, l'agricultura del país, de la qual viu la immensa majoria de la població, està supeditada al clima, i no al regadiu. Això implica sequeres i inundacions que cada vegada són més devastadores a causa de l'emergència climàtica. Fa anys que estem denunciant que precisament les persones que menys contribueixen a agreujar el canvi climàtic són les que més en pateixen les conseqüències.

Treballem a Malawi des de fa dues dècades. Volem reduir-hi la malnutrició promovent els horts familiars, l'educació nutricional i les pràctiques per millorar el rendiment agrícola. L'objectiu és fer minvar la desnutrició mitjançant l'enriquiment de la dieta, que per a moltes famílies encara inclou només el blat de moro. I, de vegades, ni això, perquè a Malawi molts nens, nenes i adults se'n van al llit amb l'estómac buit, o havent fet un únic àpat al dia. Garantir una dieta rica és garantir la supervivència, foragitar les malalties; allargar i millorar la vida, en definitiva.

També tocant de peus a terra, hem començat una campanya internacional perquè les defensores del medi ambient de Colòmbia rebin la protecció que necessiten de les autoritats enfront de les amenaces i atacs que sofreixen. El final del conflicte no ha portat la pau per a homes i dones que s'enfronten a interessos, legals i il·legals, relacionats amb l'extractivisme, amb l'obtenció a les zones rurals de matèries primeres, que poden ser minerals, fustes, aigua o cultius intensius. En el cas de les dones, la violència revesteix una especial crueltat, com expliquen les mateixes afectades en aquest número de la nostra revista. Elles són, a més, l'engranatge que transmet la vida en les comunitats: són les cuidadores, les que teixeixen les xarxes més sòlides i solidàries. Atacar una dona, forçar-la a abandonar una comunitat, suposa normalment un atac a tot el seu nucli familiar.

Fins al novembre no conclourà la temporada d'huracans, tifons o ciclons. Tres noms que defineixen un mateix fenomen. T'expliquem què fem des d'Oxfam amb les comunitats dels llocs afectats, com és el cas de Moçambic després del pas del cicló Idai el passat mes de març. El canvi climàtic, omnipresent, com veiem, agreuja les conseqüències d'aquest fenomen meteorològic. A més de la resposta d'emergència, Oxfam també té un treball de fons a les zones de risc, per tal que la població millori les mesures de prevenció i estigui més ben preparada.

Fúria serena i calma desbocada. Així és l'aigua, així la descriuen el cantant d'Elefantes, Shuarma, i el poeta Benjamín Prado en aquest meravellós regal que ens han fet a tota la gent que formem la comunitat Oxfam: una cançó sobre aquest "déu líquid" perquè, gràcies a la cessió dels drets d'autor, portem aigua, sanejament i higiene a tothom que ho necessita. Per a nosaltres ha estat la cançó de l'estiu, motiu d'emoció i alegria. Cal continuar difonent-la, seguir gaudint d'aquest preciós tema cantat per Elefantes i Manolo García. Gràcies a tots els artistes involucrats, i especialment a Shuarma, entusiasta impulsor de la idea. Gràcies també a vosaltres, perquè si teniu aquesta revista a les mans és perquè també contribuïu a aconseguir un futur sense pobresa.

ESCOLTA I COMPARTEIX AGUA, LA CANÇÓ D'ELEFANTES AMB MANOLO GARCÍA

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

El grup musical Elefantes, amb Shuarma al capdavant, ha creat la cançó *Agua* a benefici d'Oxfam Intermón. Compromès i implicat amb l'organització des de fa anys, Shuarma ha aconseguit la col·laboració de l'escriptor i poeta Benjamín Prado (en els arranjaments de la lletra) i la contribució especial d'una de les veus més emblemàtiques del nostre panorama musical: Manolo García.

Avui, encara hi ha 2.100 milions de persones que no tenen accés a aigua potable a casa seva, sobretot en zones rurals. Les més perjudicades per aquesta situació són les dones, que tenen la responsabilitat de dur l'aigua a casa en vuit de cada deu casos en què les famílies no disposen de fonts d'aigua potable a l'habitatge.

Shuarma i Benjamín Prado transmeten aquesta situació extrema des de la seva poesia i la seva música amb la cançó *Agua* i les veus d'Elefantes i Manolo García expressen la importància que té aquest líquid per a la vida: "El futur és un desert i un compte enrere si ens falta l'aigua". Conscients d'aquesta necessitat i de l'experiència d'Oxfam Intermón en el tema, els artistes no han volgut només sensibilitzar sobre la desigualtat que afronten les poblacions més vulnerables a l'hora d'accedir a l'aigua, sinó també aportar el seu gra de sorra perquè més i més persones puguin beure i prosperar.

Cada vegada que s'escolti la cançó, o que es descarregui, es visualitzi o es comparteixi el vídeo, serà com una gota d'aigua més en els nostres projectes. Ens hem marcat el repte d'aconseguir l'equivalent a 9 camions cisterna amb capacitat de 9.000 litres. Proporcionar aigua potable és bàsic per a la vida, per vèncer la pobresa i reduir les desigualtats.

Més informació a:

www.OxfamIntermon.org/cancoAgua

També pots col·laborar amb aquest projecte comprant la bossa d'*Agua*:
bit.ly/bossa_agua

"GET IN THE LOOP: PER A UN FUTUR EN EQUILIBRI", NOVA EDICIÓ DE CONNECTANT MONS

La humanitat té un repte: erradicar la pobresa i assolir la prosperitat per a tothom amb els limitats recursos naturals del planeta. Aquest és el tema central del programa educatiu d'Oxfam Intermón per al curs 2019-2020.

Aconseguir que visquem en un món segur i just per a la humanitat és un repte especialment complex perquè els límits socials (com ara la fam, la desigualtat o la manca de salut) i els límits mediambientals (com el canvi climàtic o la pèrdua de diversitat) són interdependents. La tensió ambiental pot agreujar la pobresa i viceversa. Necessitem unes polítiques ben dissenyades i uns nous hàbits de consum i producció per poder obtenir un desenvolupament sostenible i inclusiu.

Des d'Oxfam, cada any oferim una proposta educativa, dirigida al professorat i a l'alumnat de 3 a 17 anys de diferents realitats culturals, econòmiques i socials, on participen centres d'arreu del món. Amb el triple objectiu d'afavorir el diàleg intercultural, facilitar un espai de treball cooperatiu i prendre consciència, *Connectant mons* engega una nova edició el mes de setembre amb el lema "Get in the loop: per a un futur en equilibri".

Ets professor o professora? Anima't a formar part d'aquest projecte que fa més de deu anys que està en funcionament i en el qual ja han participat 127.000 estudiants de 41 països diferents, en més de 1.700 centres educatius. Per participar-hi, tan sols cal que hi inscrivis la teva classe, de manera totalment gratuïta, a través del seu lloc web: www.connectantmons.org

MÉS DE 400 EQUIPS PARTICIPEN EN L'OXFAM INTERMÓN TRAILWALKER 2019

L'última edició de la prova esportiva solidària per excel·lència de la nostra organització ha estat un èxit. Gràcies a les 2.500 persones que hi han participat, la recaptació total ha superat els objectius previstos amb prop de 700.000 euros, que es destinaran a projectes de gestió d'aigua neta per a més de 115.000 persones a l'Àfrica i l'Amèrica Llatina.

La marxa de Girona, a l'abril, va estar marcada per la pluja, i la de Madrid, al juny, per les novetats en el recorregut. La sortida va ser a El Escorial i l'arribada a Mataelpino, amb l'objectiu que la ruta per la serra de Guadarrama fos molt més accessible.

Amb el lema "100 km, una causa", el Trailwalker no és pas una prova competitiva: el repte consisteix a finalitzar en equip la marxa de 50 o 100 km, però amb la satisfacció de saber que els quilòmetres que es recorren es convertiran en donatius per millorar l'accés a aigua potable de moltes persones. "L'esperit Trailwalker no és el de quedar primer, sinó el de superar els reptes i arribar a la meta per una causa solidària", ens explica Óscar Hernández, director d'aquest desafiament esportiu.

© Guillem Vallé / Oxfam Intermón

El 60% dels equips que participen en la marxa estan formats per companyes i companys de feina, que tenen el suport de les seves empreses. El repte que ofereix aquesta prova és triple: esportiu, solidari i de treball en equip. Això fa que sigui una eina inigualable de *teambuilding* i de cohesió d'equip.

La d'aquest any ha estat l'edició que ha tingut més participants d'Oxfam Intermón, amb 12 equips formats per persones de

l'equip operatiu juntament amb desenes de voluntaris i voluntàries.

Des de la primera edició a Espanya, que va tenir lloc l'any 2011, ja s'han recaptat més de 6 milions d'euros. T'animes a participar en l'edició del 2020 de l'Oxfam Intermón Trailwalker? Nosaltres ja estem escalfant motors... i cames!

Més informació a:
bit.ly/trailwalker2019

EL NOSTRE SUCRE DE COCO, FINALISTA COM A PRODUCTE INNOVADOR

La cadena de supermercats Carrefour ha seleccionat el nostre sucre de coco bio com un dels productes més innovadors de la seva oferta de venda. Carrefour organitza cada any un concurs on selecciona els productes que considera més innovadors, i a partir d'aquí obre una votació popular. El sucre de coco bio ha quedat en quarta posició en la categoria de productes bio. Es tracta d'un reconeixement a la qualitat d'un dels productes d'Oxfam Intermón que es poden trobar en els supermercats, en aquest cas procedent de l'agricultura ecològica. Us animem a tastar-lo i a certificar el que moltes persones han votat com un producte cinc estrelles.

Més informació a:
bit.ly/azucardecocobio

ESTRENEM WEB

Una bona notícia: tenim nou web. Més senzill, amb navegació simplificada, continguts més clars i propostes d'acció destacades a cada pàgina. A més de tenir un disseny renovat, el web està pensat perquè els continguts es puguin veure perfectament des de qualsevol dispositiu i perquè sigui més fàcil compartir-los a les xarxes socials.

Hem apostat per un canvi en la tecnologia que suportava el web perquè des de feia temps havia quedat obsolet. Això ens permetrà editar d'una manera més fàcil i oferir un millor servei. Durant els mesos vinents, trobareu el nostre web encara en construcció, l'estarem millorant i alimentant. Si vols fer-nos arribar la teva opinió, l'escoltarem amb molt d'interès. Pots escriure'ns a info@OxfamIntermon.org.

Entra i navega en el nou web!
www.OxfamIntermon.org/ca

LA GUERRA DEL IEMEN ATRACA AL PORT DE SANTANDER

Cada dia milions de persones són assassinades, ferides, violades, torturades o forçades a fugir de casa seva a causa d'un control del comerç d'armes insuficient. Avui, 640 milions d'armes circulen pel món i se'n fabriquen vuit milions més cada any. Amb la campanya *Armes sota control* continuem pressionant el Govern espanyol perquè compleixi la legalitat.

No estan de cap manera destinades a ser utilitzades en el conflicte del Iemen. Es va especular amb la idea que carregaria munició de guerra a Espanya, però puc garantir que no ha estat així. El que s'hi han carregat són armes no letals destinades a una exhibició d'armament que tindrà lloc als Emirats Àrabs Units." Aquestes van ser les declaracions del ministre d'Afers Exteriors espanyol, Josep

Borrell, quan li van preguntar què feia un vaixell saudita al port de Santander el passat 20 de maig.

I és que, després de diversos mesos de treva, la companyia saudita Bahri va tornar a fer servir Santander com a punt d'atrancament en el seu trajecte fins al Iemen. En aquesta ocasió va ser el vaixell *Bahri Janbu* el que va arribar a la capital càntabra, carregat de munició belga per a armes petites i lleugeres i amb destinació, probablement, a la guerra del Iemen.

La campanya *Armes sota control* va alertar aquell cap de setmana de l'arribada del vaixell, després d'haver estat rebutjat del port francès de Le Havre, on no va poder carregar armament. La matinada de l'endemà va fer parada a Santander, on suposadament va carregar el material bèl·lic, i va marxar a la tarda.

Set dies després de carregar dos contenidors d'explosius a Santander, el *Bahri Yanbu*, pertanyent a la companyia naviliera pública saudita, va arribar a Gènova, on es va tornar a trobar el rebuig

de diferents organitzacions defensores dels drets humans.

Segons va denunciar Alberto Estévez, portaveu de la campanya *Armes sota control*, durant les hores prèvies a la seva arribada al port genovès, la nau "va desconectar el seu sistema de seguretat per evitar que fos detectat". "Al llarg del cap de setmana es va produir aquesta desconexió diverses vegades", va remarcar.

Amnistia Internacional, FundiPau, Oxfam Intermón i Greenpeace són les quatre ONG que impulsen la campanya *Armes sota control* a Espanya, des de fa més de deu anys. Treballen en aliança per monitorar i denunciar el risc que s'autoritzi exportacions d'armes a països que estan en conflicte o que violen els drets humans i s'encarreguen de fer un seguiment del desenvolupament de la llei i de la seva aplicació per tal que suposi un veritable avenç en matèria de control i transparència.

Més informació a:
bit.ly/guerraiemen

© Guillermo Sanz

Diversos habitatges van quedar destruïts pels atacs aeris a Sanà, la capital del Iemen, el dijous 16 de maig del 2019.

Què fa Oxfam al Iemen?

Des del juliol del 2015, hem assistit més d'un milió de persones, facilitant aigua potable amb camions cisterna, reparant els sistemes de subministrament d'aigua i latrines i proporcionant a les famílies diners en efectiu perquè puguin comprar aliments. També hem engegat programes de diners a canvi de treball. En resposta al brot de còlera, hem ajudat de manera directa més de 418.000 persones de quatre províncies en coordinació amb altres agències internacionals. Oxfam treballa al Iemen des de fa 30 anys.

CARAVANA MIGRANT: FUGINT DE LA VIOLÈNCIA I LA CRISI CLIMÀTICA

La nova manera de migrar continua prenent força a l'Amèrica Central.

L'octubre del 2018, un grup de més de 1.000 persones va sortir des de San Pedro Sula, Honduras, amb la intenció d'arribar caminant als Estats Units. Aquesta caravana, que es calcula que està formada per unes 7.000 persones, incloent-hi les que s'hi van anar sumant pel camí, és probablement la més gran que s'hagi registrat mai. Després se'n van crear d'altres des d'El Salvador, Guatemala i Honduras.

Fugen de la violència generalitzada, la pobresa i la inseguretat alimentària, aguditzada pel canvi climàtic. Es tracta de famílies senceres, amb nenes i nens petits, que ho han deixat tot per emprendre un viatge ple de riscos. Fer-lo en grup és molt més segur.

Olga Sánchez Cordero, secretària de Governació mexicana, va informar que més de 300.000 centreamericans

van entrar a Mèxic l'any 2018; les dades indiquen que el 80% tenien com a objectiu creuar la frontera cap als Estats Units. Es calcula que més de 25.000 persones migrants van travessar la frontera a Tecún Umán entre els mesos de gener i maig del 2019.

Milers de persones migrants van demanar asil a Mèxic, mentre que d'altres van aconseguir passar als Estats Units, van ser detingudes o deportades o van decidir tornar als seus països respectius perquè la seva salut empitjora, o, pitjor encara, els seus fills emmalalteixen. D'altres només esperen arribar als Estats Units per treballar-hi i poder enviar diners a la família.

Des d'Oxfam hem organitzat la nostra resposta humanitària a la frontera oest amb Mèxic (Tecún Umán) i a les fronteres amb Honduras (Agua Caliente) i El Salvador (Pedro de Alvarado).

Concretament, entre el gener i l'abril del 2019, vam

© Bruno Gallardo

distribuir kits d'higiene personal per a 2.858 persones i d'aliments complementaris per a 851 menors de cinc anys. Tots aquests kits tenen informació i contactes per denunciar qualsevol assumpte de violència o de tràfic de persones.

També donem suport als albergs de la zona de trànsit, on han pernoctat 6.750 persones. Allà mateix vam lliurar 4.589 vals bescanviables en menjadors locals per esmorzars, dinars o sopars.

Demanem als governs de Guatemala, Mèxic i Estats Units que protegeixin les persones que participen en aquestes caravanes i a tots els migrants en general, respectant els principis de no-devolució, brindant els mecanismes de protecció a les persones que no poden tornar al seu país d'origen per haver sofert amenaces a les seves vides o a la seva integritat física i garantint que els nens i nenes no siguin separats de les seves famílies.

Més informació a:
bit.ly/caravana_migrant

WINNIE BYANYIMA, DIRECTORA D'OXFAM INTERNACIONAL, UNA DE LES 100 PERSONES MÉS INFLUENTS EN IGUALTAT DE GÈNERE

La xarxa Apolitical publica cada any una llista amb les 100 persones més influents en polítiques d'igualtat de gènere a escala mundial. Amb més nominacions que mai (fins a un total de 9.000), la de l'any 2019 ha estat la llista més gran i més global que Apolitical ha publicat. D'aquesta manera es reconeix i se celebra l'ardu i imprescindible treball que multitud de dones i homes d'arreu del món fan en aquest camp.

Amb polítiques, funcionàries públiques, acadèmiques i activistes, la llista reconeix icones d'alt perfil i fa més visibles totes aquestes heroïnes desconegudes que fan una feina indispensable per crear un món més equitatiu a través del desenvolupament

de polítiques públiques i investigacions amb perspectiva de gènere.

Entre les persones de la llista, majoritàriament dones, hi ha l'activista Nadia Murad, l'actriu Emma Watson, l'empresària Melinda Gates, l'advocada Michelle Obama i la directora executiva d'Oxfam Internacional, Winnie Byanyima. La Winnie, enginyera aeronàutica i experta en conservació de l'energia i el medi ambient, és una fèrria defensora dels drets de les dones, la governabilitat democràtica, el canvi climàtic i la construcció de la pau.

Més informació a:
apolitical.co/lists/gender-equality-100

© Tineke Dhaese / Oxfam

COLÒMBIA

DONES QUE DEFENSEN, DONES ATACADES

Juntament amb Oxfam a Colòmbia, promovem una campanya internacional per exigir a les autoritats d'aquest país que acabin amb la impunitat i que protegeixin com cal les dones que lluiten per la terra i el medi ambient. Defensem la seva veu i la seva vida.

Text: María José Agejas, periodista del Departament de Comunicació | **Fotos:** Pablo Tosco / Oxfam Intermón

A woman with dark hair, wearing a long white dress, stands on a large, light-colored rock in the foreground. She is looking down at the ground. The background is a dry, rocky riverbed filled with many smaller rocks and some sparse, dry vegetation. The scene is set in a hilly, wooded area with trees and shrubs in the background. The lighting is bright, suggesting daylight.

La Norka i la Janet, al costat del rierol Aguas Blancas, que era la seva font de vida principal fins que la companyia minera va començar a abocar-hi residus contaminants. Després, l'empresa el va desviar fins que va quedar totalment sec.

Les defensores de la terra, del territori i del medi ambient acostumen a ser dones normals, que viuen en muntanyes remotes o boscos aïllats i que protegeixen les seves terres ancestrals i els mitjans de vida que tenen enfront de projectes miners, agricultura extensiva, hotels de luxe i preses hidrològiques.

Després de gairebé tres anys de la signatura de l'acord de pau, a Colòmbia han augmentat les violacions de drets humans contra defensores i defensors de les comunitats indígenes, afrodescendents, camperoles en general. Aquest augment ha anat de la mà de la implantació de projectes legals o il·legals caracteritzats per l'extractivisme, l'extracció de recursos naturals, generalment

sense el vistiplau de les comunitats locals.

Les amenaces i els atacs afecten els homes i les dones. De fet, la majoria de persones assassinades (366 des que es va signar la pau) són homes. Però, en el cas de les dones, les agressions tenen un caire especial. "El problema és que amb elles s'utilitzen mètodes d'una crueltat especial", denuncia Aída Pesquera, directora d'Oxfam a Colòmbia.

Juntament amb diverses organitzacions que agrupen aquestes dones defensores i amb l'equip d'Oxfam al país, hem engegat la campanya internacional *Defensem la seva veu*, per aconseguir que el Govern de Colòmbia dissenyi i implementi de manera urgent mesures de prevenció

i protecció per a aquestes defensores, que tinguin enfocament de gènere i que comptin amb la participació efectiva de les dones beneficiàries en el procés.

També demanem que es posi fre a l'altíssim nivell d'impunitat que envolta els atacs i assassinats contra elles i l'estigmatització de les defensores i els defensors de drets humans per part de les autoritats, les institucions públiques o els mitjans de comunicació, que associen els moviments socials amb els grups armats o delinqüents.

"Als homes, els assassinen", explica Angélica Ortiz, del moviment Fuerza de Mujeres Wayuu, "però a les dones, abans d'assassinar-les, les torturen, abusen sexualment d'elles. Som

↑ La Magalí és defensora de drets humans, territorials i ambientals a la regió del Caquetá.

← La Mónica viu a La Gran Parada, comunitat per on passa la via del tren que transporta el carbó des de la mina a cel obert de Cerrejón fins al port a l'Alta Guajira.

més vulnerables? Sí, perquè la sevicia amb la qual es comet un fet com aquest contra una dona, amb els homes no passa. Tenim moltes companyes que han sofert violacions i els diuen: 'Això t'ha passat perquè callis'".

En aquesta campanya volem mobilitzar la ciutadania d'Espanya, de Colòmbia i de la resta del món per fer visible aquest problema amb el seu ajut i per fer arribar a les autoritats colombianes un missatge clar: no volem que hi hagi ni una dona més silenciada, amenaçada o atacada per haver aixecat la seva veu, per haver exigít respecte i dignitat o per haver defensat la terra, el territori i el medi ambient. Hem de defensar la seva veu alçant-ne la nostra. Confiam que el ressò internacional de la campanya, com ha passat altres vegades, aguditzí la pressió sobre les persones que tenen a les seves mans protegir aquestes dones, que al seu torn protegeixen el territori i la gent que hi viu.

"Com que no és possible aturar la força de les dones, cal matar-les", diu molt tranquil·la la Magalí, líder rural del Caquetá, un dels 32 departaments o províncies de Colòmbia, al sud del país. La Magalí defensa aquest territori amazònic d'amenaces com la tala, la mina o l'extracció de petroli. Ha rebut diverses amenaces i agressions, però no deixa de recórrer amb la seva moto la regió, mobilitzant, pressionant, agrupant, acompanyant.

Creu que no és fortuït que ataquin les dones defensores: "Són elles les que planten per a la vida, són elles les que defensen l'aigua per continuar regant els somnis de la vida".

Més informació a:
bit.ly/Dones_Colombia

AGRESSIONS A DONES DEFENSORES DE LA TERRA I EL MEDI AMBIENT

2017

143
AGRESSIONS

2018

235
AGRESSIONS

2019

75
75 AGRESSIONS NOMÉS EL PRIMER TRIMESTRE
(a aquest ritme, al final de l'any se superarà el nombre d'agressions del 2018)

EXPLOTACIÓ DELS RECURSOS NATURALS

Projectes miners

Agronegocis a gran escala

Preses hidrològiques

Hotels de luxe

Caça furtiva

Tala il·legal

QUINA ÉS LA REALITAT DE L'AJUT?

Espanya ha reduït el seu ajut al desenvolupament fins a cinc vegades més que cap altre país membre del Comitè d'Assistència al Desenvolupament de l'OCDE els últims deu anys. Aquest és el punt principal que posa de manifest l'edició d'enguany del nostre informe anual *La realitat de l'ajut*.

Text: Júlia Serramitjana, periodista del Departament de Comunicació

L'informe també reflecteix que el gran descens esmentat va deixar aquesta partida d'ajut en tan sols 2.186 milions d'euros el 2018, un 0,20% de la renda nacional bruta (RNB), per sota del percentatge del 1990.

I és que el balanç de la dècada ha estat molt negatiu, amb xifres que parlen per si soles: mentre que la tendència dels donants membres del Comitè d'Assistència al Desenvolupament (CAD) en aquest període ha estat a l'augment (24,5%), a Espanya l'ajut al

desenvolupament ha tingut un descens acumulat del 55,7% entre els anys 2008 i 2018. És la dada més negativa del conjunt dels membres del CAD i l'únic descens en la Unió Europea.

Espanya està a la cua dels donants de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) pel que fa a l'aportació d'ajut, només per davant dels Estats Units i dels països de l'Europa de l'Est, i lluny de la mitjana dels donants del CAD, amb el 0,31%. Més lluny encara es troba de la mitjana europea, que és del 0,47%; països com Dinamarca o el Regne Unit ja s'han apuntat al club del 0,7%.

UNA OPORTUNITAT PER REPENSAR L'AJUT

L'últim decenni ha deixat Espanya com un actor internacional amb poc pes, limitat a aportacions gairebé sempre simbòliques en les iniciatives globals a favor del desenvolupament. Des d'Oxfam Intermón creiem que l'esforç per situar-se en la posició que li correspon per la seva dimensió econòmica i per la responsabilitat política que té hauria de ser més gran i que caldria fer-lo al més aviat possible.

L'informe assenyala que la major part de la quantitat que Espanya dedica a l'ajut són contribucions obligatòries

tant a la UE com als organismes financers internacionals dels quals forma part. Només l'aportació a la UE absorbeix prop del 50% de l'ajut oficial al desenvolupament any rere any. Així mateix, es comptabilitza dins d'aquest ajut el cost de l'atenció de les persones refugiades dins de les nostres fronteres, que ha superat el 10% de l'ajut total l'últim any, amb un total de 230 milions d'euros.

Creiem que la cooperació espanyola requereix una refundació. Cal repensar-la en el nou context global definit per l'Agenda 2030 (pla d'acció de l'ONU a favor de les persones, el planeta i la prosperitat) i els desafiaments globals de la crisi ecològica i de desigualtat. L'avantatge per a Espanya és que pot aprendre dels canvis que altres països han viscut al llarg d'aquesta dècada.

Ja no es tracta tan sols d'ajudar la gent que sofreix crisis, defensar drets, enfortir institucions i promoure el desenvolupament sostenible en els països més vulnerables, sinó també d'afrontar plegats els reptes de la humanitat que afecten la població espanyola, la de Burkina Faso o la del Perú.

Més informació a:
www.RealitatAjut.org

Des del 1994, Oxfam Intermón ha publicat anualment l'informe *La realitat de l'ajut*, una avaluació independent de l'ajut oficial al desenvolupament (AOD) i la cooperació espanyoles. Aquesta publicació ha contribuït a aconseguir millores clares d'aquesta política pública exigint un AOD més eficaç i més orientat a la lluita contra la pobresa.

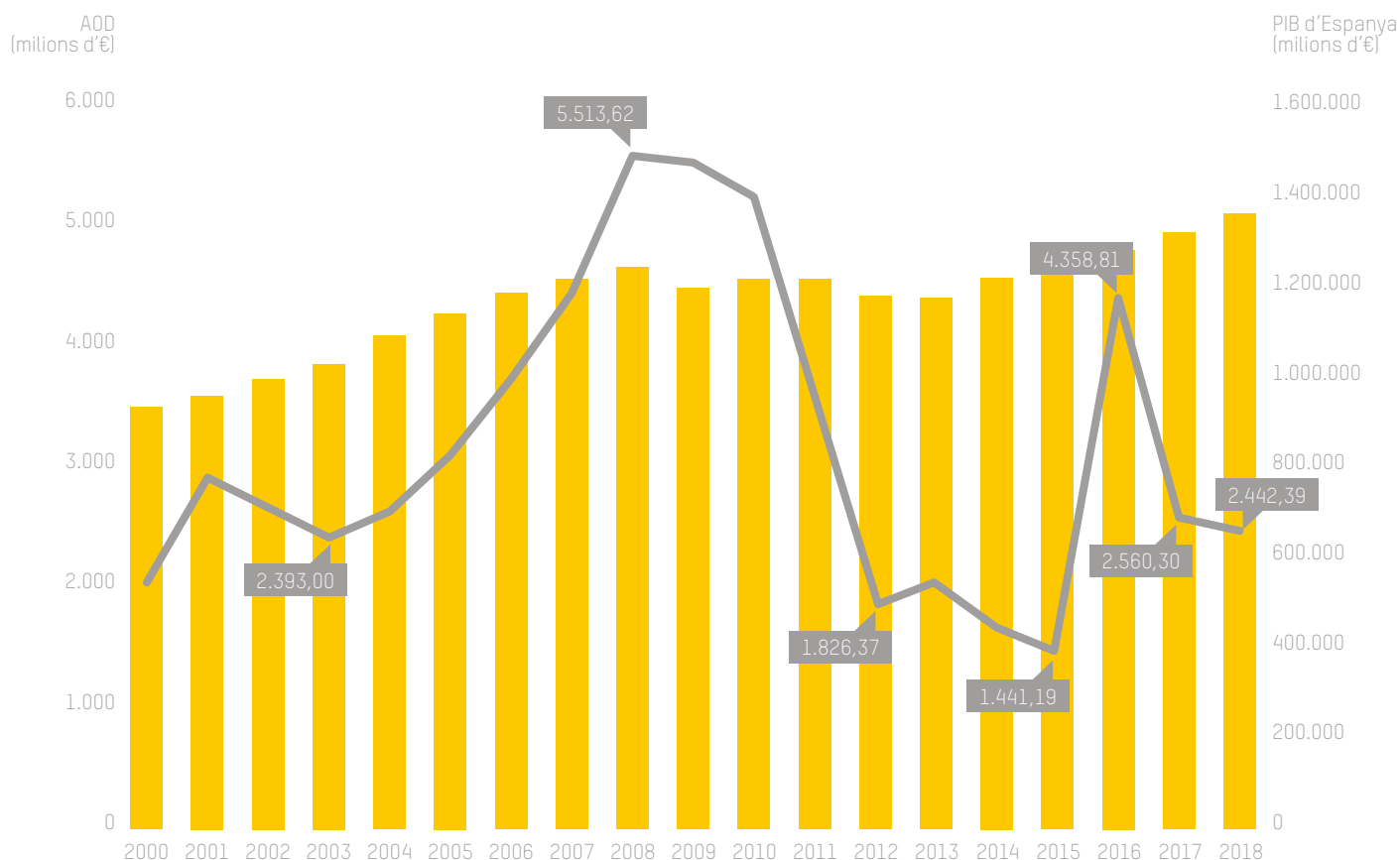

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

Milers de persones van arribar al camp de persones desplaçades de Dar Agg, a Somalilàndia, després d'haver perdut tots els animals i peregrinar pel desert a la recerca d'aigua i menjar.

Inconsistència de l'evolució de la cooperació espanyola

Mentre l'economia vivia un temps d'estabilitat, i, des del 2014, de creixement, l'AOD creixia a menys velocitat, com mostra el gràfic.

MALAWI

POSAR FI A LA MALNUTRICIÓ A MALAWI

Malawi és un dels països més pobres del món: ocupa la posició 171 de l'índex de desenvolupament humà (IDH) sobre un total de 189 països. La taxa de mortalitat en néixer és del 7,28%, i l'esperança de vida, de 54 anys. L'escassetat d'aliments, deguda al clima extrem, i el poc accés a l'aigua potable són en part culpables d'aquestes xifres. Però hi ha una bona notícia: la formació i l'empoderament poden fer que canviï la situació.

Text: Judit Saavedra, periodista del Departament de Comunicació | **Fotos:** Aurélie Marrier d'Unienville / Oxfam

La Lotina rega el seu hort d'hortalisses, amb les quals ha millorat la seva alimentació i la de la seva família. El programa d'Oxfam inclou la millora del rendiment agrícola mitjançant formació i lliurament de llavors.

Malawi és un país africà sense sortida al mar que limita a l'oest amb Zàmbia, al sud i a l'est amb Moçambic i al nord amb Tanzània. Té una població d'uns 18 milions de persones, de les quals aproximadament el 80% viuen en àrees rurals. L'economia del país es basa en l'agricultura, que representa més del 90% dels seus ingressos d'exportació, i per això el clima extrem, agreujat per la crisi climàtica amb sequeres cada vegada més duradores i inundacions recurrents, condiciona directament la vida dels seus habitants.

EL PUNT DE PARTIDA

La malnutrició és un dels problemes principals de la població perquè minva la qualitat de vida i les possibilitats de supervivència de les persones, especialment dels nens i nenes més petits. Les malalties infeccioses i una dieta inadequada són les causes principals d'aquesta problemàtica: tan sols el 20% dels nens i nenes que viuen en les àrees rurals mantenen una dieta suficient i diversa. A més, el clima extrem del país té un impacte continu en la salut de la població. Després de les inundacions torrencials del 2015 hi va arribar una llarga sequera el 2016, la pitjor de la història del país. El resultat: una collita molt minsa que ha provocat que hi hagi poca disponibilitat d'aliments. "Per culpa de la sequera, no vam obtenir res de l'hort que tenim. Hi vam plantar algunes llavors, però es van morir abans que hi poguéssim recol·lectar res. Confio a poder comprar menjar aviat", explica l'Anna des de Dowa, una ciutat de la regió central de Malawi.

LES CONSEQÜÈNCIES

Malgrat que es tracta d'un territori ocupat en un 20,6% per aigua (a Malawi hi ha el tercer llac més gran del continent africà), l'absència d'infraestructures de distribució d'aigua fa que l'agricultura depengui completament de la pluja, per la qual cosa els aliments queden supeditats a la climatologia local. I els anys amb escassetat d'aliments donen peu a seriosos problemes de salut; de vegades s'arriba fins i tot a crisis de fam.

La manca de nutrients té com a resultat una malnutrició crònica. El creixement dels nens i nenes es veu minvat i el seu sistema immune s'afebleix, cosa que els fa vulnerables enfront de diverses malalties. És el cas de l'Akenesi, que viu a l'àrea rural de Lilongwe, la capital de Malawi (també situada a la regió central), i que es troba amb serioses dificultats per alimentar els seus fills: "Els nens van a escola amb l'estómac buit i només mengen al vespre. M'agradaria poder donar-los farinetes al matí, abans que marxin, però no puc".

Tan sols el 20% dels nens i nenes que viuen a les àrees rurals segueixen una dieta suficient i variada

↑ La Zelesi llegeix amb el seu fill un fullet d'informació nutricional. Oxfam ha capacitat dones com ella en nutrició, diversificació de cultius i salut materna.

← L'Evelyn, líder d'un grup format per dones que promouen la millora de la nutrició infantil, recol·lecta vegetals a l'hort amb la seva filla Violet.

L'escassetat d'aliments i la desinformació sobre les necessitats bàsiques de nutrició poden ser letals per als nens i nenes

A les zones rurals, quan tenen alguna cosa per menjar, la dieta bàsica de la majoria de les famílies consisteix en unes farinetes a base de blat de moro anomenades *nsima*. Aquest aliment ajuda a alleujar la gana, però si no s'hi afegeixen altres ingredients, com ara vegetals o llegums, per enriquir la dieta, no aporta els nutrients essencials. Aquestes pràctiques d'alimentació,

degudes a l'escassetat d'aliments però també a la desinformació sobre les necessitats bàsiques de nutrició, poden resultar funestes per als nens i nenes, sobretot per als que estan a punt de néixer o els que encara no han complert els primers mil dies de vida. "El meu tercer fill sofreix malnutrició. Continuament té febre, i quan passa això se li posen vermells els ulls i se li inflen. Em van dir que era un símptoma que el seu cos té una manca de nutrients. A casa mengem cada dia el mateix, principalment *nsima*", explica l'Anna.

A tot això, cal sumar-hi el poc accés a l'aigua i les deficients pràctiques higièniques, origen d'infeccions i malalties. Sense aigua neta de pluja, la població consumeix aigua de fonts insalubres, cosa que provoca diarrees cròniques.

OXFAM A MALAWI

Fa més de 20 anys que treballem al país, amb un doble objectiu: reduir en un 10% la mortalitat infantil dels nens i nenes de menys de 5 anys i augmentar en un 60% el total de llars que cultiven una gamma àmplia d'aliments pensats per combatre la malnutrició. Per a això, oferim formació a les mares i a les dones embarassades sobre l'optimització dels seus horts familiars a través de la diversificació de cultius i promovem entre elles el seguiment d'una dieta variada. La idea és que aquests horts serveixin d'exemple per a altres membres de la comunitat, que també apliquin aquests coneixements amb les seves famílies i, per extensió, per a la resta de veïns i veïnes.

Per això els donem suport perquè formin grups comunitaris on les mares i dones embarassades reben formació d'altres

“Vaig començar a preparar menjars amb verdures i la salut del meu nadó, que estava desnodrit i es posava malalt contínuament, va millorar de seguida”

dones sobre hàbits d’higiene, dieta variada i consells nutricionals a partir dels aliments que hi ha als seus horts. Aquests aprenentatges són fonamentals en relació amb la salut de tots ells, però especialment dels nens i nenes.

La Zelesi té 30 anys i forma part d’un d’aquests grups: “L’any passat vam rebre

formació sobre la importància dels horts familiars i sobre educació nutricional. Vaig començar a preparar plats amb verdures per als meus quatre fills i la salut del meu nadó, que estava desnodrit i es posava malalt contínuament, va millorar de seguida. Ara conreem una gran varietat de vegetals i verdures i puc donar als meus fills una dieta equilibrada amb els sis tipus diferents d’aliments que el seu cos necessita”.

En algunes comunitats, fins i tot hi han representat petites obres de teatre escrites per elles mateixes per difondre els consells nutricionals i les pràctiques segures d’higiene que han après en els grups. “Vam acordar que havíem d’estendre el missatge d’una manera senzilla i comprensible per a tothom. I vam veure que el més ràpid era fer-ho a través d’una representació visual, així que

vam començar a fer una obra de teatre”, explica la Sanida, una de les dones promotores.

A través d’aquests grups, les millores passen d’una comunitat a una altra reduint l’índex de mortalitat infantil i les malalties i millorant la qualitat de vida de la població. La cadena es va expandint al llarg del país. I en el cas de la mortalitat infantil la incidència és clau, ja que les circumstàncies de la primera infància determinen el posterior desenvolupament: la etapa prenatal i els primers mil dies de vida constitueixen un període crític per al desenvolupament de les nenes i nens; tant és així que el 40% de les habilitats mentals de les persones adultes es formen en aquesta etapa.

El programa també inclou la millora del rendiment agrícola mitjançant el

L'etapa prenatal i els primers mil dies de vida constitueixen un període crític per al desenvolupament de les nenes i nens

lliurament de diners en efectiu i llavors variades de millor qualitat per fer créixer horts i diversificar els cultius (mongetes, cebes, patates irlandeses, tomàquets, blat de moro verd i vegetals de fulla). Una cosa tan simple com diversificar llavors pot salvar vides, en fer augmentar el valor nutricional de la dieta. A més, apostem per fer-ho amb sistemes d'irrigació sostenibles utilitzant energia solar. Per exemple, a Phalombe, a la regió sud del país, feia anys que no tenien una bona collita. L'escassetat d'aliments era generalitzada i la majoria de famílies sovint es passaven dies sense menjar. Com a part del treball d'Oxfam a la regió, cada persona participant al programa va rebre formació sobre tècniques agrícoles adaptades al clima, incloent-hi la gestió dels pesticides i la supervisió de la collita. Aquests aprenentatges són especialment rellevants, a causa de les plagues que hi ha a la regió.

L'Evelyn, que es va unir al grup el 2017, explica com han canviat les coses ara que la seva família segueix una dieta equilibrada gràcies a les tècniques

i receptes que ha après: "Tots tenim energia suficient i no ens posem malalts tan sovint. El meu somni és aconseguir una comunitat independent que s'autoabasteixi amb aliments sans que ens proporcionin tots els nutrients que ens calen".

UNA CADENA SOLIDÀRIA QUE SALVA VIDES

A Malawi encara hi ha moltes persones que continuen patint aquesta desnutrició crònica que tant de dolor, malaltia i mort provoquen. Amb la teva col·laboració, però, aquests programes s'estendran per tots els racons del país, ajudaran a combatre la falta d'aliments nutritius i faran que més nens i nenes sobrevisquin i superin els primers mil dies de vida. Amb tu, moltes famílies de Malawi i d'altres països on treballem aconseguiràn escapar del cicle de desnutrició crònica que posa en perill les seves vides.

Més informació a:

www.OxfamIntermon.org/1000dies

↑ Dorothy Bonongwe, durant una formació sobre tècniques agrícoles adaptades al canvi climàtic.

← La Zelesi i els seus fills, en l'hort familiar amb el qual han aconseguit tenir una dieta més equilibrada.

QUÈ ÉS MILLOR? DONAR DINERS O DONAR EN ESPÈCIE?

És una pregunta que ens han fet moltes vegades. Quan hi ha una crisi humanitària, sovint hi ha qui pensa que el més fàcil seria enviar aliments, o altres productes, i repartir-los entre les persones que estan patint aquella situació. I, així, evitar la fam o pal·liar alguns dels problemes que es generen en una crisi humanitària, com és el cas de la higiene, per exemple. És una idea que encara continua ancorada en l'imaginari col·lectiu. Tanmateix, la fam i la manca de recer o d'higiene no es combaten repartint aliments.

Text: Eva Moure, periodista del Departament de Comunicació

Zakaria Mohamed Abdi, responsable d'aigua i sanejament d'Oxfam, participa en un taller de reducció de riscos al costat de representants de diferents sectors, autoritats del Govern, comerciants, pastoralistes, agricultors, desplaçats i ONG. Hi discuteixen sobre els reptes als quals han de fer front i sobre com arribar a compromisos per actuar, de manera conjunta i coordinada, davant les alertes de sequera i mitigar-ne els efectes.

L'Ali és un refugià sirià del camp de Za'atari, a Jordània. Oxfam hi ha construït una planta de reciclatge de paper i plàstic on les persones refugiades treballen a canvi d'un salari.

Moltes persones parteixen d'una idea preconcebuda (i falsa): creuen que repartir productes en espècie és més econòmic, útil i directe. L'experiència ens ha demostrat el contrari: repartir productes en espècie és molt més car, resulta poc útil i té efectes secundaris importants.

Per què? D'una banda, perquè fer donatius en espècie no ajuda a cobrir les necessitats específiques de totes les persones ni les proveeix d'allò que veritablement els fa falta. És, per tant, poc útil per a la gent a la qual suposadament hauria de beneficiar. En alguns dels països on treballem, fa temps que hem deixat de repartir-hi aliments o altres béns per lliurar-hi directament diners. A moltes persones encara se'ls fa una mica estrany i els fa saltar les alarmes. Però no hi ha cap motiu per a això. Si es fa una bona selecció de qui s'adjudica els diners (després d'un estudi previ de vulnerabilitat

i necessitats), ens assegurem que totes les persones beneficiades puguin comprar allò que realment necessiten, que és una cosa molt més digna. No a tothom li falten les mateixes coses, ni tothom selecciona el mateix, si pot triar.

A més, resulta més rendible, perquè no implica transport ni una logística complicada, i ajuda a reactivar l'economia local, la qual cosa és de gran importància. En una situació de crisi humanitària és important que les persones que fan el pa, arreglen les sabates o venen farina puguin continuar fent-ho i que la seva clientela pugui seguir consumint els productes que li són propis i coneguts. Posant-nos en el lloc d'una persona que està vivint una crisi humanitària de qualsevol tipus ho podem entendre perfectament: què preferiríem, que ens donessin un tipus d'aliment que potser no triaríem (o el sabó, o qualsevol altre producte bàsic) o poder escollir què menjar i comprar-ho nosaltres mateixos?

Donar en espècie encareix el procés de proveïment, el fa poc eficient i es presta al desviament i la politització de recursos humans i econòmics. Per tots aquests motius, la nostra proposta és donar diners i deixar que el personal expert en crisis humanitàries, que sap què cal en cada cas, organitzi, administri i actuï en funció del context.

En el nostre entorn, el mateix Banc dels Aliments i alguns ajuntaments ja estan buscant en determinats llocs fórmules semblants per tal que els seus usuaris puguin triar als mercats allò que necessiten o fins i tot anar a comprar a supermercats convencionals amb unes targetes que serveixen només per a un tipus de producte.

Més informació a:
bit.ly/treball_emergencies

HURACANS, TIFONS I CICLONS: CONSEQÜÈNCIES DEL CANVI CLIMÀTIC

Els devastadors ciclons Idai i Kenneth, que van colpejar el sud-est africà el passat mes de març, han causat el pitjor desastre de la història de l'hemisferi sud, segons Nacions Unides. Les persones que hi van sobreviure necessitaran ajuda per reconstruir les seves comunitats els mesos vinents, i anys per estar més ben preparades per afrontar el clima extrem relacionat amb el canvi climàtic; per exemple, amb refugis per a ciclons, sistemes d'alerta primerenca o cultius resistents a la sequera i a les inundacions.

Text: Júlia Serramitjana, periodista del Departament de Comunicació

Treballadors d'Oxfam instal·lant un dipòsit d'aigua per a 5.000 litres al campament de Tica, Moçambic, després d'avaluar-ne la greu situació.

Estem responent a l'emergència causada pel pas del cicló Idai a Malawi, Moçambic i Zimbàbue. Centenars de persones hi han perdut la vida i milions s'han quedat sense res. A més, un segon desastre, el cicló Kenneth, va colpejar poc després el nord de Moçambic, la qual cosa va fer que hi augmentés la devastació.

Juntament amb les nostres organitzacions sòcies locals, hi treballem per proporcionar aigua potable segura, aliments i subministraments mèdics i d'higiene. El nostre treball també se centra en la rehabilitació i la recuperació a llarg termini, perquè les persones desplaçades que han perdut la llar i els mitjans de subsistència puguin refer les seves vides i fer front a desastres futurs.

Estem arribant a 450.000 persones d'aquests tres països mitjançant la distribució d'aigua potable, serveis de sanejament, aliments i altres articles no alimentaris, com ara refugis d'emergència, en coordinació amb ONG internacionals i organitzacions sòcies locals. Els nostres esforços se centren a prevenir-hi malalties mortals com el còlera i la malària i detenir-ne la propagació.

CICLONS I CANVI CLIMÀTIC

Els huracans, els ciclons i els tifons són el mateix fenomen meteorològic, però amb diferent nom segons el lloc on es desenvolupen. De manera general, s'anomenen *ciclons tropicals* i són tempestes que produeixen forts vents i pluges. Poden tenir conseqüències catastròfiques i destruir cases, infraestructures i cultius.

L'impacte dels ciclons coincideix amb les projeccions científiques sobre el seu creixent poder destructiu a causa del canvi climàtic, ja que fan augmentar les precipitacions. Això és degut al fet que l'aire més càlid conté més aigua a causa de l'augment del nivell del mar.

Des d'Oxfam treballem per mitigar els efectes del canvi climàtic en la vida de les persones i augmentar la seva resiliència i capacitat d'adaptació.

DENOMINACIÓ SEGONS LA LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA

HURACÀ

Oceans
Atlàntic i
Pacífic

CICLÓ

Oceà Índic

TIFÓ

Sud del Pacífic i
oceà Índic

En primera persona

La Fainesi, la seva família i els seus veïns van abandonar la petita localitat de Chikazi després que les cases s'esfondressin en la inundació causada pel primer cicló. Durant uns quants dies, les fortes pluges van provocar que el nivell de l'aigua augmentés. "El riu es desbordava i l'aigua entrava a les cases. Va ser aleshores quan vaig veure caure una part de casa meva", explica. Van córrer a un lloc més alt i van cridar perquè els rescatessin uns homes que anaven amb canoa. "Ens pensàvem que hi moriríem", afirma. Els homes de les canoes anaven recollint les persones que trobaven en dificultats; les portaven a una carretera situada per sobre de la línia d'aigua i tornaven a rescatar més gent.

La Fainesi, amb aigua acabada d'extreure, emmagatzemada en la galleda que li va proporcionar Oxfam, en el campament de Bangula, al sud de Malawi.

© Philip J. Hatcher-Moore / Oxfam

 Més informació a: bit.ly/ciclons_canvi_climatic

LA CANONADA MÉS LLARGA DE LA HISTÒRIA D'OXFAM PER SUBMINISTRAR AIGUA

La República Democràtica del Congo és un dels països més rics de l'Àfrica pel que fa a l'aigua; no obstant això, hi ha milions de persones que no tenen accés a aigua neta i beuen de fonts no protegides, i això significa que el risc de propagació del còlera i altres malalties que es transmeten per l'aigua és enorme. El territori de Fizi (la província de Kivu del Sud) és un dels llocs més inaccessibles del país, i Oxfam ha començat a construir-hi un sistema de subministrament d'aigua per gravetat de 96 quilòmetres.

Text: Judit Saavedra, periodista del Departament de Comunicació

Amb aquest sistema, gairebé 100.000 persones disposaran d'aigua neta i segura. L'equip d'Oxfam al país explica com la construcció d'una canonada d'aquestes característiques millorarà la vida de la població.

Per què aquest projecte és tan important i rellevant?

L'àrea d'intervenció d'aquest projecte es caracteritza pel retorn de la comunitat que s'havia estat desplaçant durant molt de temps. Aquest projecte de subministrament d'aigua cobreix quatre pobles amb aproximadament 81.831 persones desplaçades internes, persones retornades i comunitats d'acollida afectades pel conflicte armat entre les forces militars del país i el grup armat Mai-Mai Yakutumba des del 2017. La població d'aquests pobles és propensa a les epidèmies esporàdiques i periòdiques de còlera i altres malalties que es transmeten a través de les mans brutes a causa de l'accés deficient a l'aigua potable, a la mala cobertura de les latrines i a les pràctiques d'higiene insuficients. Amb aquest projecte, el nostre objectiu és reduir les taxes de mortalitat i morbiditat.

A quines dificultats us heu enfrontat durant la construcció de la canonada?

A causa de la configuració geogràfica de l'àrea (turons, valls, altiplans...), els estudis topogràfics s'han retardat. Els problemes que hem tingut durant la implementació del projecte són bàsicament d'accessibilitat, especialment complicada en determinades zones durant la temporada de pluges. La topografia de l'entorn requereix un gran esforç per traslladar les canonades i la xarxa de transport. A més, la capacitat financera és insuficient en relació amb les necessitats que cal cobrir i la dimensió de l'estructura. A tot això cal afegir la situació de seguretat fràgil deguda als enfrontaments recurrents i als casos de bandatge en algunes carreteres, que obliguen a aturar temporalment el treball.

Com s'ha construït la canonada? Qui s'hi ha involucrat?

Oxfam disposa d'un equip tècnic d'enginyers hidràulics i promotors de salut pública que van avaluar les necessitats tècniques amb l'ajut de les estructures comunitàries presents a la zona d'intervenció. Els estudis topogràfics i els càlculs hidràulics per al dimensionament de la xarxa

© Alexis Huguet / Oxfam Novib

van seguir les avaluacions tècniques amb l'assistència i el suport de les persones especialistes en determinats oficis (com ara lampistes, paletes, etc.) que vam reclutar a la zona d'intervenció.

Després, es va desenvolupar un pla d'acció comunitari. Es van crear i es van capacitar quatre comitès de gestió de l'aigua, formats en un 40% per dones que exerceixen diferents rols en la presa de decisions per al manteniment tècnic de les estructures. Es van formar sobre promoció de la higiene, tècniques de manteniment de la xarxa i captació de fons (governança de l'aigua).

Com han reaccionat al projecte les comunitats de Fizi?

La població continua fent servir aigua procedent de deus desprotegides i del llac Tanganyika, que conté microbis de còlera. Encara s'estan implementant els sistemes de recol·lecció, emmagatzematge, transmissió i distribució d'aigua, però la població està a favor del projecte perquè resol la manca d'accés a l'aigua potable, que constitueix un problema de salut greu.

"AJUDEM AL DESENVOLUPAMENT CREANT RIQUESA EN ELS PAÏSOS ON FA MÉS FALTA"

Ezequiel Giró representa una de les empreses donants del programa Empreses que Canvien Vides, amb el qual estem ajudant a fer que 21 petits negocis rurals comencin a construir un futur sense pobresa. La família Giró forma part del programa des del seu naixement; dona suport econòmic al programa i ens acompanya en la seva evolució precisament des de l'empatia i el coneixement del seu propi negoci familiar. L'Ezequiel ens va visitar recentment per assistir a la presentació de l'informe d'impacte d'Empreses que Canvien Vides, que mostra l'evolució de projectes engegats en entorns vulnerables de Bolívia, el Paraguai, Burkina Faso i el Senegal, posant un accent molt marcat a impulsar empreses liderades per dones.

Text: Itxaso Ferreras, tècnica del programa Empreses que Canvien Vides

Ezequiel Giró, amb Mariona González en l'acte de presentació de l'informe d'impacte d'Empreses que Canvien Vides.

Quin motiu us va animar a començar a col·laborar amb el programa Empreses que Canvien Vides?

Des de bon començament ens va semblar un projecte molt interessant perquè pretén muntar empreses en diversos països, per generar-hi llocs de treball, crear riquesa i empoderar les dones. A nosaltres, com a empresa, ens va semblar la millor manera d'ajudar aquests països. També ens va agradar perquè la majoria de projectes són del món agrícola, i tot el nostre negoci està orientat a aquest món. És una manera de tornar a la societat allò que ens ha donat. Nosaltres produïm envasos per a fruites i verdures.

Durant aquests anys que fa que esteu junts, el programa Empreses que Canvien Vides ha evolucionat, incorporant millores basades en l'aprenentatge. Hem après i hem millorat al costat de les persones que formeu part del programa. Què destacaríeu d'aquesta evolució?

Crec que hem après a ser més selectius. Veïem amb més rapidesa i claredat quins projectes tenen més possibilitats d'èxit.

A més, els equips assessors locals de cada país, l'equip de coordinació i el grup de persones expertes tenen més experiència i ara són capaces d'acompanyar més projectes.

Certament, després de quatre anys, ja en són 21 les petites empreses que han rebut suport. Hem conegut moltes històries de persones emprenedores, n'hi ha cap que us hagi impactat especialment?

Jo destacaria el projecte de Yeleen a Burkina Faso, perquè es troba en un dels països més pobres del món i el repte és molt gran. És una empresa formada exclusivament per dones, i totes desprenen una il·lusió que meravella. En molts d'aquests països, és molt important mantenir la il·lusió, ja que ajuda a millorar i a sortir de la pobresa crònica.

Yeleen és un grup emprenedor que produeix cosmètics fets a base de mantega de karité. Va ser creat per cinc dones i el seu impacte arriba ara a 142 dones i a les seves famílies. Com t'imagines el futur d'aquest

grup emprenedor, al qual donem suport gràcies a la vostra col·laboració, o d'altres grups similars?

Moltes d'aquestes empreses haurien de poder volar soles en poc temps. Aquest és el nostre objectiu principal. Si aconseguïen volar soles, haurem tingut èxit i disposarem de recursos econòmics i humans per començar nous projectes. Necessitem un efecte bola de neu, de manera que uns projectes vagin arrossegant d'altres.

Recomanaries a altres persones que fessin donacions al programa Empreses que Canvien Vides?

Ho recomanaria absolutament. Crec que és la manera d'ajudar de debò al desenvolupament. Aquests països necessiten desenvolupar-se i per a això és imprescindible crear-hi empresa, riquesa, llocs de treball.

Més informació a:
www.OxfamIntermon.org/ca/ecv
 Mariona González:
marionagonzalez@OxfamIntermon.org

"VEURE TANTA POBRESA AL MÓN EM VA ENCONGIR EL COR, LA VIDA, TOT!"

Hi ha moltes persones que es comprometen a construir un món sense pobresa. N'hi ha que ho fan donant suport especialment durant les emergències per salvar vides. D'altres, col·laborant activament amb les campanyes que fem per reduir les desigualtats socials i econòmiques que perpetuen la pobresa. I també hi ha persones, com és el cas de Carmen García-Rosado, que han decidit millorar la vida de les generacions futures incloent Oxfam en el seu testament. La decisió de la Carmen simbolitza aquest compromís i convicció de continuar ajudant més enllà de la pròpia vida. **Text:** Carola Madrid Fierro, col·laboradora d'Oxfam Intermón

Hi ha moltes raons per deixar un llegat: haver experimentat la pobresa en primera persona, tenir unes determinades conviccions socials o religioses, mantenir la línia vital d'allò que ha estat la vida pròpia... Les raons per voler ajudar les persones més vulnerables poden ser diferents, però totes busquen canviar les vides de les generacions futures i continuar construint un món més just i humà.

La història de la Carmen està plena d'il·lusió, optimisme i amor. Va descobrir la solidaritat de la mà del seu pare, a Plasència (Càceres). Filla d'una família tradicional i nombrosa (cinc germans), des de petita va aprendre a ser solidària i a prendre consciència de

les necessitats dels altres, fins a sentir-se fins i tot una privilegiada. El seu pare ajudava tothom que podia; "ell em va ensenyar molts valors", diu. Les seves arrels són aquí, en el seu genuí amor a la humanitat, en la generositat més sincera de l'ésser humà.

El dia a dia de la Carmen és pur optimisme. Manté la il·lusió que entre tots podem aconseguir un món millor. Veu la desigualtat com un tema de justícia ("em dona força", assenyala) i l'empeny a seguir ajudant les persones que té al seu voltant, i deixant-se ajudar, també, perquè sap que, amb els 77 anys que té, la vida va més lenta, a un altre ritme.

La Carmen es va enamorar d'Àfrica durant el seu primer

viatge a Etiòpia. "Estar allà, veure les persones, sentir-les, escoltar-les... Per a mi va ser colpidor veure la pobresa, la injustícia de la desigualtat. No podia tancar els ulls", recorda.

Aquesta extremera establerta a Salamanca, de complexió menuda i àvida de coneixement, sap que l'ajuda té una repercussió positiva en les persones que estan sumides en la pobresa. Reconeix que ha tingut sort en la vida i està molt agraïda per això. Ha pogut estudiar Magisteri, i després Psicologia, i treballar en allò que li agrada. "A mi no m'han importat mai els diners, però des que vaig estar a l'Àfrica veig que, amb tan poc d'aquí, allà s'hi pot fer tant... Veient-ho així, aleshores, em

va semblar que els diners eren importantíssims."

Li pregunto per què vol deixar un llegat a Oxfam i la seva resposta no pot ser més senzilla: "Per què hem d'incrementar els diners o els bens de persones que en tenen molts i a les quals els sobra de tot?".

La Carmen creu que deixar un llegat "és una qüestió de consciència", de ser coherent amb la manera com has viscut la vida, de mantenir la utopia i l'idealisme d'un món millor, i sobretot, de deixar-se sorprendre per la vida. "Soc una romàntica", reconeix, mentre assaboreix un te, la seva beguda preferida, i continua rellegint un dels seus llibres favorits..., sobre l'Àfrica, per descomptat!

➔ Si vols saber l'impacte que tindrà el teu testament solidari, pots consultar la nostra guia d'herències i llegats a www.OxfamIntermon.org/llegats o contactar amb **Itxaso Ferreras** per telèfon (**93 214 75 02**) o per correu electrònic (iferreras@OxfamIntermon.org). Per a assessorament legal gratuït, pots trucar a l'advocat **Marc Remolà** al **900 831 198** o escriure-li a oxfam@omniumlegal.com.

NOVA LÍNIA DE PRODUCTES REUTILITZABLES A LES NOSTRES BOTIGUES

El plàstic d'un sol ús és un luxe que el nostre planeta no es pot permetre, i és responsabilitat de cadascun de nosaltres reduir-ne el consum. Si comparteixes aquesta preocupació i creus que pots reduir l'ús d'aquest material, la nostra gamma de productes reutilitzables et pot interessar.

Hem apostat per incloure en les nostres botigues productes que substitueixen els d'un sol ús, productes que ens ajuden a ser coherents amb un estil de vida responsable i sostenible. Cada gest es pot convertir en un impacte a favor de la sostenibilitat.

Aquestes són algunes de les nostres propostes de productes reutilitzables per ajudar a tenir cura del planeta:

Ampolles reutilitzables. Pots emplenar-les i endur-te-les on vagis. L'ús d'una ampolla d'aquest tipus evita, cada vegada que la fas servir, que 9 grams de plàstic contaminin l'entorn. Imagina't que en un any l'omplis 500 vegades: són gairebé 5 quilos de plàstic! Calcula l'impacte que s'aconseguiria si ho fes tota la teva ciutat.

Tasses reutilitzables. Pots utilitzar aquestes tasses de bambú cada vegada que et compris un cafè per emportar. Contribuiràs a evitar el desaprofitalment provocat pels productes d'un sol ús.

Palletes de bambú. Les palletes són un dels elements més contaminants i la Unió

Europea planeja prohibir-les l'any 2021. Aquestes palletes rentables, fetes de bambú, són perfectes per endur-se-les a qualsevol lloc. Venen en una pràctica funda en un *pack* de dues, per poder compartir-les.

Bosses de roba per a les compres. Oferim diferents bosses per fer la compra. A més de còmodes i sostenibles, són boniques i duradores.

Entra a tienda.OxfamIntermon.org/es/hogar/productos-de-bambu-cristal.html i descobreix totes les idees i novetats que hi anirem introduint a favor de la reutilització.

Bossa de la compra
Color blau 34 x 38 cm
Ref. 10354254
11,90 €

Cantimplora de vidre
Amb funda gris
450 ml
Ref. 10343807
7,95 €

Ampolla 24 h
Urban Ice White
500 ml
Ref. 10369661
19,90 €

Ecoffee de bambú
Setsuko
340 ml
Ref. 10359839
11,99 €

Pack de 2 palletes
de bambú
Amb funda i
netejaador
Ref. 10358764
5,90 €

25 anys de comerç just

■ Aquest 2019 complim 25 anys del nostre treball de comerç just a Espanya. Quan vam començar, era una activitat pionera que apostava, com ara, per garantir la protecció, la sostenibilitat i un preu just per als petits productors i productores d'Àsia, Amèrica Llatina i Àfrica. A l'octubre celebrarem aquest aniversari en les 34 botigues que tenim, amb activitats i esdeveniments. Et convidem a celebrar-ho amb nosaltres.

Pots buscar la botiga més propera a www.OxfamIntermon.org/botigues o comprar a tienda.OxfamIntermon.org

"Durant l'embaràs, em preocupava que no estigués menjant prou per donar a llum un nadó sa". L'Eliza, al costat del seu nadó, recull les últimes panotxes de l'escassa collita de blat de moro d'enguany. Oxfam promou programes de formació en tècniques agrícoles per a la diversificació de cultius i cursos nutricionals per lluitar contra la fam.

© Aurélie Marrier d'Unienville / Oxfam

CONSTRUÏM UN FUTUR SENSE POBRESA

**QUAN HAGIS
LLEGIT LA
REVISTA,
COMPARTEIX-LA...**

...amb un amic, un familiar, o dona-la a la biblioteca del teu barri. Com més siguem, més canvis aconseguirem.

900 22 33 00

OxfamIntermon.org

 Oxfam Intermón @OxfamIntermon

OXFAM
Intermón